

deze omgeving, ontwikkelde zich tot een actieve deelnemer aan een beweging die ernaar streefde de architectuur te integreren met andere kunstvormen, vooral met de schilder- en beeldhouwkunst. Hoewel Rivera Marín geïnspireerd werd door het potentieel van een dergelijke integratie, was het haar ambitie de architectuur en kunst te combineren met een politieke en maatschappelijke functie. Het werk van Rivera Marín kan, mede dankzij de diplomatieke, leidinggevende en curatorische rollen die ze op zich nam, worden opgevat als één project voor de publieke verspreiding van Mexicaanse kunst en architectuur in het hele land en daarbuiten. Ze werkte vaak op de achtergrond en bepleitte de realisatie van openbare projecten vanuit verschillende locaties en instellingen, waar ze erin slaagde politieke relaties te instrumentaliseren en in te zetten om veranderingen aan te jagen, of het nu ging om het promoten van het belang van een Mexicaanse vorm van modernisme, het behoud van cultureel erfgoed of de oprichting van scholen voor mensen zonder toegang tot onderwijs.

Het valt niet te ontkennen dat Ruth Rivera Marín van bevoorrechte huize was. Dit gaf haar toegang tot belangrijke personen, plaatsen en functies, maar ze kreeg op weg naar professioneel succes ook te maken met persoonlijke tegenspoed en seksisme. Of het nu uit vrije keuze was of door de omstandigheid dat ze een vrouw was, haar bijdrage aan het feitelijke ontwerp van de gebouwen waaraan ze heeft gewerkt, is grotendeels onbekend. Haar bijdrage aan de uitvoering van het ontwerp van het Anahuacalli-museum is een van de vele voorbeelden. Ironisch genoeg zorgt echter juist de onbekendheid met haar ontwerpactiviteiten ervoor dat haar andere praktijken daar zo sterk bij afsteken. Ruth Rivera Marín streefde een architectuurpraktijk na die niet was gericht op het idee van de architect als kunstenaar of exclusieve auteur. In plaats daarvan zag ze architectuur als een collaboratieve praktijk met een duidelijke publieke, maatschappelijke en politieke functie. Op basis van een helder begrip van haar eigen politieke en maatschappelijke situatie zorgde ze ervoor, dat het werk van anderen dat zij belangrijk vond, gerealiseerd werd. Ruth Rivera Marín weigerde de architectuur te beschouwen als iets dat uitsluitend gebaseerd was op het ontwerpen en produceren van gebouwen, en breidde de definitie van 'architectuurpraktijk' uit met organisatie, onderwijs, auteurschap, management, facilitering en vooral diplomatie. Ze vergrootte zo de mogelijkheid van een moderne architectuurpraktijk die publiek geëngageerd, open, pluriform en menselijk is.

Met dank aan: Pedro Diego Alvarado Rivera, Juan Rafael Coronel Rivera, Sheila Espinosa, Jon Lopez, Ana Elena Mallet en aan Museo Casa Estudio Diego Rivera y Frida Kahlo en INBAL.

Vertaling: InOtherWords, Maria van Tol

2. The Architect as Populist

The populist role understands the public as the 'popular mass', acknowledging popular culture, vernacular knowledge and public desires. The aim of the populist is to engage with these dimensions of the populace. The architect as populist is able to analyse, understand and (critically) engage with the knowledge inherent in vernacular and popular practices, like local traditions and craftsmanship, the iconography of mass culture, and the mechanisms of marketing and branding, without losing the knowledge and expertise inherent in the architectural profession. By engaging with popular desires and perspectives, the architect as populist not only bridges architectural and popular culture, but is also able to participate in the public domain, beyond strictly architectural issues. This attitude allowed Margit Kennedy to engage with issues beyond her own expertise, in particular the challenges of economic development in relation to the issue of ecology, while being careful not to be encapsulated within the field of economic experts. Although her public appearances in the field of economics arose from architectural dilemmas, she was able, as a layperson, to translate these dilemmas into more general questions and to critically grasp the impact of economic mechanisms not only on architecture, but also in other areas of society.

2. De architect als populist

De architect als populist beschouwt het publiek als de (volks) massa en erkent de aanwezigheid van een populaire cultuur, vernaculaire kennis en de verlangens van het grote publiek. Het doel van de populist is om zich te verdiepen in deze eigenschappen van de bevolking. De architect als populist is in staat om de kennis die aanwezig is in vernaculaire en populaire praktijken, zoals lokale tradities en vakmanschap, de iconografie van de massacultuur en mechanismen van marketing en *branding*, te analyseren, te begrijpen en zich er (kritisch) in te verdiepen, zonder de kennis en expertise te verliezen die inherent zijn aan de architectuurprofessie. Door gehoor te geven aan de verlangens en perspectieven van gewone mensen slaat de architect als populist niet alleen een brug tussen architectuur en populaire cultuur, maar is hij/zij ook in staat om deel te nemen aan een publiek debat dat verder gaat dan de gebruikelijke architectonische onderwerpen. Het was deze houding waardoor Margit Kennedy zich kon bezighouden met kwesties die buiten haar eigen expertise vielen, overstegen, zoals de uitdaging van economische ontwikkeling versus ecologie, waarbij ze er zorgvuldig voor waakte zich te laten inkapselen door economische experts. Hoewel haar publieke optredens in economische kringen het gevolg waren van dilemma's in de architectuur, slaagde ze er als leek in om deze dilemma's te vertalen naar meer algemene vraagstukken. Daarnaast wist ze het effect van economische mechanismen op de architectuur én andere domeinen van de samenleving kritisch te duiden.

2. The Architect as Populist

Catherine Bauer

Hans Teerds

Catherine Krouse Bauer Wurster (1905-1964) studied architecture at Cornell University, but never graduated. She nevertheless remained involved in the built environment, particularly as an advocate for public housing. She taught at several universities, including Harvard, Cornell and Berkeley, where she helped found the College of Environmental Design in 1959. After completing her undergraduate studies at Vassar College, she spent a year in Paris studying European architecture, housing policy, urban planning and, in particular, the work of Le Corbusier. It was in Europe that her attention was drawn to the issue of housing in relation to economic inequality, a subject that continued to occupy her when she returned to the United States. She started to work for various publishing houses in New York, where she met Lewis Mumford. Mumford invited her to join the Regional Planning Association of America, a group of 'friends' brought together by Clarence Stein to critically examine cities and collaborate

Catherine Bauer

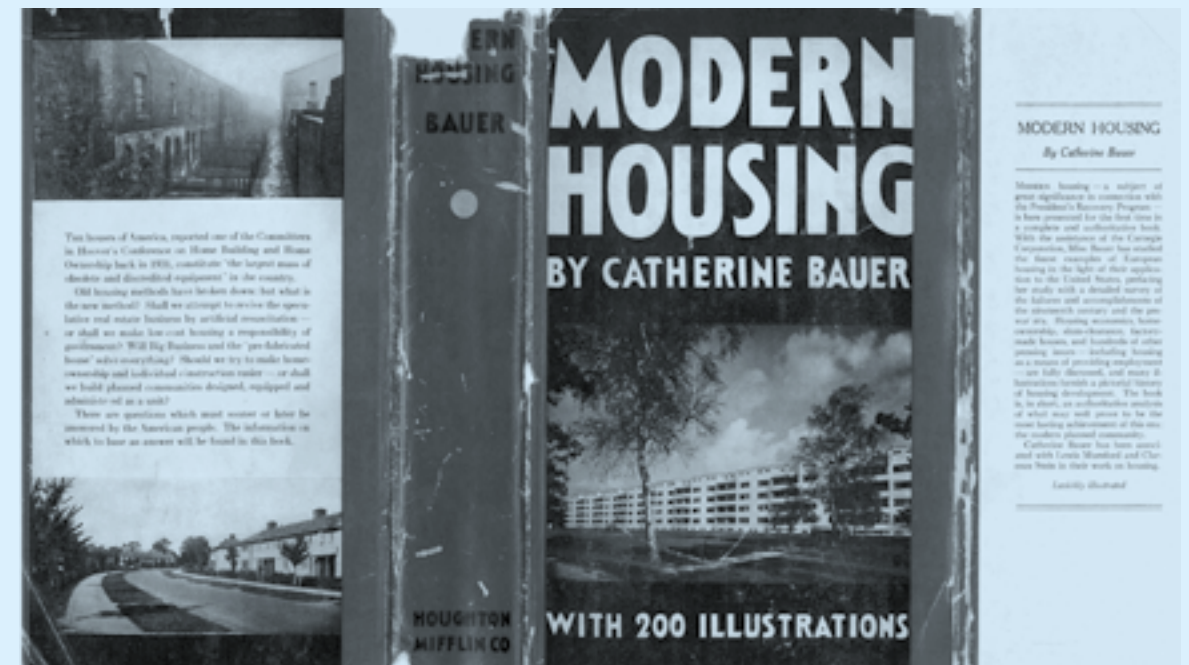
Hans Teerds

Catherine Krouse Bauer Wurster (1905-1964) maakte haar studie architectuur aan Cornell University niet af. Wel bleef ze haar hele carrière bezig met de gebouwde omgeving, in het bijzonder als vurig verdediger van sociale woningbouw. Ze gaf les aan verschillende universiteiten, waaronder Harvard, Cornell en de Universiteit van California in Berkeley, waar ze in 1959 een van de oprichters was van de afdeling College of Environmental Design. Na haar uitstapje naar architectuur en Cornell rondde ze een algemene bachelor af op Vassar College, waarna ze voor een jaar naar Parijs vertrok, waar ze de Europese architectuur, woningbouwbeleid, stedenbouw en in het bijzonder het werk van Le Corbusier bestudeerde. In Europa werd haar aandacht vooral getrokken door het verband tussen het woningbouwvraagstuk in relatie tot economische ongelijkheid, een thema waar ze ook in de Verenigde Staten mee bezig zou blijven. Via haar werk bij verschillende uitgeverijen in New York ontmoette ze Lewis Mumford, die haar uitnodigde om bijeenkomsten van de Regional Planning Association of America

on developing alternative city-building projects. Convinced of the urgency of the housing issue, she published *Modern Housing* in 1934, drawing lessons from modern architecture and housing in Europe for the difficult post-Depression situation in the United States. The book attracted the attention of New Deal policymakers, who invited Bauer to write much of the Housing Act of 1937. Following her work on the Act, she became President of Information and Research for the United States Housing Authority. In this role she influenced national, state and local housing and urban planning agencies until her death in 1964.

Further reading

- Catherine Bauer, *Modern Housing* (Boston: Houghton Mifflin, 1934)
- Cynthia Hammond, 'The Interior of Modernism: Catherine Bauer and the American Housing Movement', in: Sandra Alföldi and Janice Helland (eds.), *Craft, Space, and Interior Design, 1855-2005* (Hampshire: Ashgate, 2008)

Cover of/ omslag van Catherine Bauer, *Modern Housing*, c. 1934

2. De architect als populist

bij te wonen, een groep 'vrienden' die, op uitnodiging van Clarence Stein, steden kritisch onderzochten en gezamenlijk alternatieve stedenbouwkundige voorstellen deden. Omdat ze overtuigd was van de urgentie van het woningbouwvraagstuk, publiceerde Bauer in 1934 het boek *Modern Housing*, waarin ze de lessen beschreef die ze in Europa had geleerd over de moderne architectuur en sociale woningbouw tegen de achtergrond van de uitdagende situatie waarin de Verenigde Staten in die tijd, na de zogenoemde Depressie, verkeerde. Het boek trok de aandacht van de politici en beleidsmakers van de New Deal, die haar uitnodigden om grote delen van de Housing Act van 1937 te schrijven. Na haar betrokkenheid bij de totstandkoming van deze wet werd ze directeur informatie en onderzoek van de United States Housing Authority. Vanuit deze positie had ze invloed op alle lagen van het bestuur – nationaal tot en met de staten – en drukte ze, tot haar dood in 1964, een stempel op woningbouw en stedenbouwkundige diensten op tal van plaatsen in de Verenigde Staten.

Meer lezen

- Catherine Bauer, *Modern Housing* (Boston: Houghton Mifflin, 1934)
- Cynthia Hammond, 'The Interior of Modernism: Catherine Bauer and the American Housing Movement', in: Sandra Alfoldi en Janice Helland (red.), *Craft, Space, and Interior Design, 1855-2005* (Hampshire: Ashgate, 2008)

Minnette De Silva

Maria Bonaiti

Minnette De Silva (1918-1998) played a leading role in Sri Lanka's history of modern architecture. After studying at the Architectural Association School of Architecture in London, she participated in the CIAM conference in Bridgewater (1947) as the Indian group's delegate. Her work represents a skilful synthesis between the most advanced Western technologies and local craftsmanship. In the quest for a modern architecture, it prefigured an expression of the cultural identity

Minnette De Silva

Maria Bonaiti

Minnette De Silva (1918-1998) heeft een belangrijke rol gespeeld in de geschiedenis van de Sri Lankaanse moderne architectuur. Na haar studie aan de Architectural Association School of Architecture in Londen nam ze als afgevaardigde van de Indiase afdeling deel aan de CIAM-conferentie in Bridgewater (1947). Haar werk is een vakkundige synthese van geavanceerde westerse technieken en lokaal vakmanschap. In de zoektocht naar een moderne architectuur, was haar werk als het ware een voorproef van hoe de cultu-

2. The Architect as Populist

of a new independent Ceylon. Through the magazine *MARG*, which De Silva co-founded and helped to promote in Europe, she championed a 'Regional Modern Architecture', where cultural and political choices 'could not be clearly separated'.¹ The magazine had a pre-eminently educational task. It aimed to disseminate knowledge of traditional culture as widely as possible among the population, fostering a new awareness of one's own identity. Simultaneously, artisans were directly involved in De Silva's architectural work. She expressed her principal ideas in a series of housing projects where a modern reinforced concrete structure was combined with local materials and artisanal details to demonstrate that it is possible to achieve 'in a modern idiom' a 'continuation of an authentic traditional form'.²

Further Reading:

- Minnette De Silva, with Ashley de Vos and Susil Sirivardana (eds.), *The Life and Work of an Asian Woman Architect* (Colombo: Smart Media Production, 1998)
- Ellen Dissanayake, 'Minnette De Silva: Pioneer of Modern Architecture in Sri Lanka', *Orientalism* 13/8 (1982).

1
Minnette De Silva, with Ashley de Vos and Susan Sirivardana (eds.), *Minnette De Silva: The Life and Work of an Asian Woman Architect* (Colombo: Smart Media Production, 1998), 33.

2
Minnette De Silva, 'A House at Kandy, Ceylon', *MARG* 6/3 (1953), 8.

rele identiteit van het nieuwe onafhankelijke Ceylon kon worden uitgedrukt. In het tijdschrift *MARG*, dat De Silva mede oprichtte en introduceerde in Europa, pleitte ze voor een 'Regionale Moderne Architectuur', waar culturele en politieke keuzes 'niet duidelijk van elkaar gescheiden konden worden'.¹ Het tijdschrift had vooral educatieve bedoelingen, namelijk om de kennis van de traditionele cultuur zo breed mogelijk onder de bevolking te verspreiden en zo een nieuw bewustzijn van de eigen identiteit te bevorderen. Ook werkten er altijd ambachtslieden mee aan de projecten van De Silva. Haar belangrijkste ideeën zijn te vinden in een serie woningbouwprojecten waar een moderne structuur van gewapend beton werd gecombineerd met lokale materialen en ambachtelijke details, om aan te tonen dat het mogelijk was om, 'in een modern idioom', een 'voortzetting van de authentieke traditionele vorm' te realiseren.²

Meer lezen:

- Minnette De Silva, met Ashley de Vos en Susil Sirivardana (red.), *The Life and Work of an Asian Woman Architect* (Colombo: Smart Media Productions, 1998)
- Ellen Dissanayake, 'Minnette De Silva: Pioneer of Modern Architecture in Sri Lanka', *Orientalism* 13/8 (1982)

1
Minnette De Silva, met Ashley de Vos en Susil Sirivardana (red.), *Minnette De Silva: The Life and Work of an Asian Woman Architect* (Colombo: Smart Media Productions, 1998), 33.

2
Minnette De Silva, 'A House at Kandy, Ceylon', *MARG* 6/3 (1953), 8.

Egle Renata Trincanato

Elisa Vendemini and Sabrina Righi

Egle Renata Trincanato (1910-1998), a 1938 graduate of the Università Iuav di Venezia, was deeply involved in the discourse on the future of Venice. Her work as an architect and as a professor at her alma mater, but also in Venetian institutions as director of the Palazzo Ducale (1954) and secretary of the National Institute for Urban Planning (INU, 1955), allowed her to contribute to public discourses. She spoke with important professionals such as Le Corbusier, Neutra, Wright and Gropius, as well as with local and international politicians. She took part in these debates through the design of new buildings, survey studies, the restoration of historical buildings and the development of urban plans, which she presented through photographs, monographs such as *Venezia Minore* (1948), drawings and exhibitions. In 1954 she organised the exhibition 'Venezia Viva' at Palazzo Grassi, one of the most important works in which Trincanato reached out to a wider public, highlighting the relationship between the socioeconomic problems of the Venetian community and the architectural and urban development of the city. In fact, Trincanato's commitment to Venice was characterised not only by her dedication as an architect to studying the social impact of the city's urban form, but also by her willingness to make the general public and the local community aware of their participation in the decisions concerning the city's future.

Further Reading:

- Egle Renata Trincanato, *Venezia Minore* (Venice: Filippi Editore, 1948)
- Maddalena Scimemi and Anna Tonicello, *Egle Renata Trincanato 1910-1998* (Venice: Marsilio Editore, 2008)

< Minnette De Silva climbing up to inspect concrete columns and slab work of the De Saram house, 1951/ Minnette De Silva klimt omhoog om betonnen kolommen en plaatwerk van het De Saram huis te inspecteren, Colombo, 1951

2. De architect als populist

Egle Renata Trincanato

Elisa Vendemini en Sabrina Righi

Egle Renata Trincanato (1910-1998), die in 1938 afstudeerde aan de Università luav di Venezia, was in verschillende functies nauw betrokken bij het debat over de toekomst van Venetië. Haar opdrachten als architect zowel als haar werk als hoogleraar aan haar alma mater, maar ook bij Venetiaanse instellingen, bijvoorbeeld als directeur van het Palazzo Ducale (1954) en als secretaris van het Nationaal Instituut voor Stedenbouw (INU, 1955), stelden haar in staat om een rol te spelen in het publieke debat. Ze sprak met zowel belangrijke professionals als Le Corbusier, Neutra, Wright en Gropius als met lokale en internationale politici. Ze mengde zich in deze debatten door nieuwe gebouwen te ontwerpen, surveys te maken, historische gebouwen te restaureren en stedenbouwkundige plannen te ontwikkelen die ze presenteerde door middel van foto's, monografieën zoals *Venezia Minore* (1948), tekeningen en tentoonstellingen. In 1954 organiseerde ze de tentoonstelling 'Venezia Viva' in het Palazzo Grassi. Als een van haar belangrijkste werken wist Trincanato zo een breed publiek te bereiken en de relatie tussen de sociaal-economische problemen van de Venetiaanse gemeenschap en de architectonische en stedenbouwkundige ontwikkeling van de stad te benadrukken. Kenmerkend voor Trincanato's toewijding aan Venetië was niet alleen haar betrokkenheid bij het bestuderen van de sociale effecten van haar stedelijke vorm, maar ook haar bereidheid om het grote publiek en de lokale gemeenschap bewust te maken van hun keuzes voor de toekomst van de stad.

Meer lezen:

- Egle Renata Trincanato, *Venezia Minore* (Venetië: Filippi Editore, 1948)
- Maddalena Scimemi en Anna Tonicello, *Egle Renata Trincanato 1910-1998* (Venetië: Marsilio Editore, 2008)

Svetlana Kana Radević

Gianluca Croce

Svetlana Kana Radević (1937-2000) was a talented Montenegrin architect whose ability to overcome the traditional barriers of a still strongly patriarchal society and discipline was evident in projects that combined the aspirations of a modern society with the renewed forms of tradition within the principles of the Socialist Republic. As an official of the Republican Institute of Urbanism and Planning (RZUP), Radević drew up extensive strategic plans for the realisation of leisure cities, conceived as areas of collective life and social cohesion. In her parallel activity as an individual architect, she translated these principles to the scale of the built object. Her first major project is the Hotel Podgorica (1964-1967), where the large spaces for public sharing are accompanied by those for individual relaxation in a spatial configuration that follows the morphology of the land facing the Moraca River. Here, the architect has skilfully combined the image of modernity, through the extensive use of concrete, with tradition, updating the custom of local stone constructions by means of interior and exterior cladding made of pebbles from the river below.

Further reading:

- Martino Stierli and Vladimir Kulić (eds.), *Toward a Concrete Utopia: Architecture in Yugoslavia, 1948-1980* (New York: Museum of Modern Art, 2018)
- Anna Kats, 'Svetlana Kana Radević (1937-2000)', *The Architectural Review* (2020), 1469

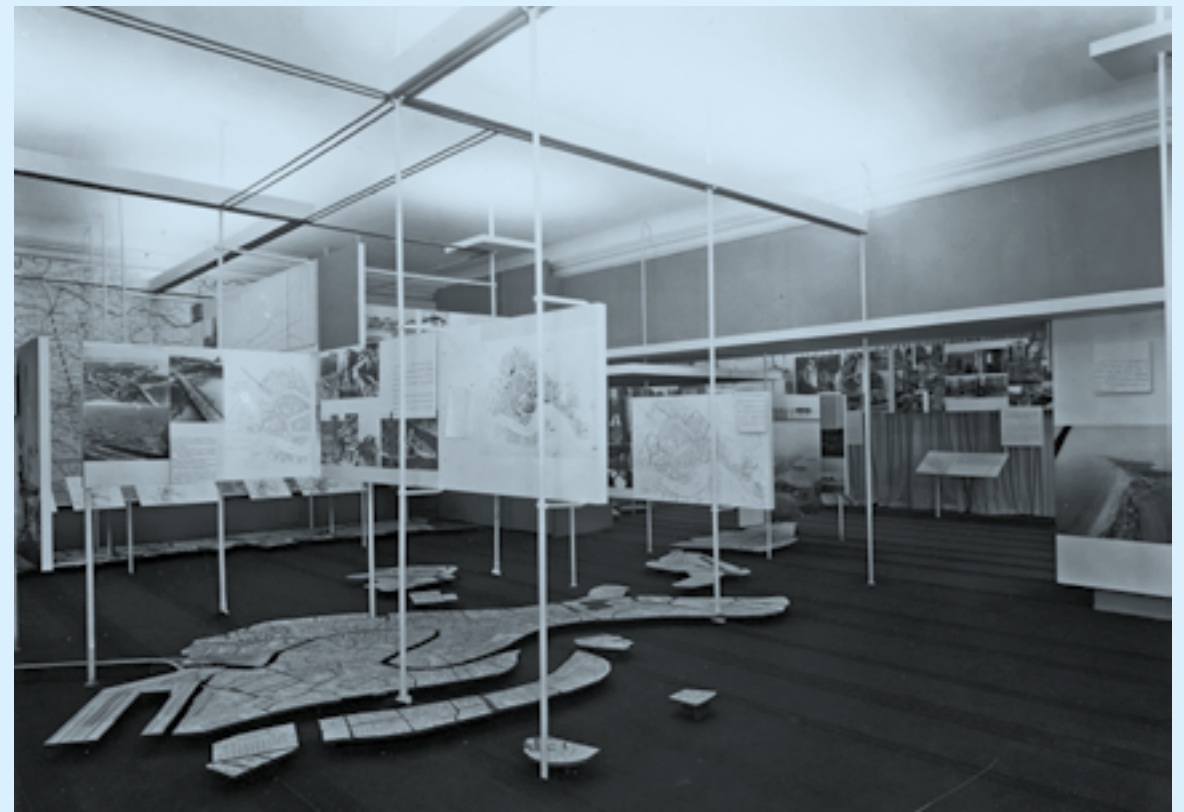
Svetlana Kana Radević

Gianluca Croce

Svetlana Kana Radević (1937-2000) was een getalenteerde Montenegrijse architect. Haar vermogen om de traditionele barrières van een nog sterk patriarchale samenleving en discipline te overwinnen, kwam duidelijk naar voren in projecten die de aspiraties van een moderne samenleving combineerden met de vernieuwde vormen van traditie binnen de principes van de socialistische republiek. Als ambtenaar van het Republikeinse Instituut voor Stedenbouw en Planning (RZUP) stelde Radević uitgebreide strategische plannen op voor de realisatie van 'vrijtijds-steden' die zij concipieerde als gebieden waar samenleven en sociale cohesie centraal stonden. Parallel aan deze activiteiten was ze actief als zelfstandig architect, waardoor ze deze uitgangspunten naar de schaal van het gebouw wist over te brengen. Haar eerste belangrijke project was Hotel Podgorica (1964-1967), waar ze grote openbare ruimten en die voor individuele ontspanning bijeenbracht in een ruimtelijke configuratie die de morfologie volgde van het terrein aan de rivier de Moraca. Hier wist Radević handig een moderne vormgeving te combineren met de traditie: ze paste een grote hoeveelheid beton toe en vernieuwde het gebruik om in de lokale steensoort te bouwen, door het hotel van binnen en van buiten te bekleden met kiezelstenen uit de rivier.

Meer lezen:

- Martino Stierli en Vladimir Kulić (red.), *Toward a Concrete Utopia: Architecture in Yugoslavia, 1948-1980* (New York: Museum of Modern Art, 2018)
- Anna Kats, 'Svetlana Kana Radević (1937-2000)', *The Architectural Review* (2020), 1469

View of the exhibition/ zicht op de tentoonstelling 'Venezia Viva', Palazzo Grassi, 1954

Svetlana Kana Radević, Hotel Podgorica, 1967